

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZEPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Szerkesztőség: Apaffy-utca 16. szm.

Előfizetési ára

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill

Felelős szerkesztő:

Dr. ROSKA MIKLÓS

Kiadó: PAPP GYÖRGY.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézete
hová a hirdetési díjak küldendők.Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyilttér
sora 50 fillér.

Játékszenvedély.

Ha társadalmunkat figyelmes szemmel nézzük, igen sok apró nagyobb szépséghibát észlelhetünk rajta, melyek egyszerű kozmetikus beavatkozással nem gyógyíthatók. Sok félszég, még több veszületett vérbeli káros tulajdonság jellemzi ezt a mi keletről elszármazott s nyugatba oltott nemzetünket.

Vérmérsékletével járó a káros befolyásu tulajdonsága azonban, mely nem egy katasztrófához vezetett, az a mérhetetlen játékszenvedély, melylyel mindannak, mivel a hirtelen vagyonszerzés összeköttetésben áll, hódol.

A lóverseny, kártya, sorsjegyjáték stb. stb. sehol oly sok és szenvedélyes hívőre nem talál, mint a mi tejjel-mézzel folyó országunkban, társadalmi életünk s gazdasági továbbfejlődésünk legnagyobb kárára.

Mintha az ázsiai tüzes, sűrű vér megkívánna azt, hogy agybutító, idegrezegtető, léleksorvasztó játék ritkítsa meg annak folyását, mintha természetünkben rejlenék az a káros befolyás, mely a játékszenvedély kielégítése felé visz, ragad, huzcol.

Ha a külföldi játéklubbokat szemügyre vesszük s azok idegenforgalmi statisztikáját vizsgáljuk, úgy arra az elszomorító tényre jutunk, hogy a nemzetek nagy vándorlásában a magyar az, mely aránylag a legnagyobb quótával képviselteti szülőtteit e pokolbeli tanyákon. A magyar, a gavallér faj az, mely e külföldi játékbarlangok

millió és millió hasznát elősegíti s ez a nemzet az, mely keserves filléreivel járul e hatalmas intézmények erősítéséhez.

S nincs erő, nincs hatalom, mely e szégyenteljes gyöngeségünk erejét vehetné. Beleásta magát egész társadalmunkba, kivéhetetlenül, kiírhatalatlanul. A legalsóbb néposztálytól, a legmagasabb körökig dul ez átkos szenvedély s a kis korcsmákban ép úgy dühög, mint a fényes klubok s kaszinókban. Nincs kivétel, nincs külfömség, mindnyájan egyformán s szégyenteljesen nyögünk átkos természetünk e fattyuhajtása alatt.

Sajnos az intéző körök is szemet hunynak a játékszenvedély dühögő s fölötte káros pusztításai felett, mert hiszen a legjobb barátaik, sőt legtöbbször jó maguk is benn ülnek azoknak a kaszinóknak, kluboknak elnökségében, igazgatóságában, melyekben a legtöbb áldozatát szedi e kórság.

A modern kultur államokban börtönbüntetéssel sujtják a hazardjátékok üzőit. Nálunk, bizony kegyelmes és enyhe kézzel büntet az idevágó törvény, mert a legrosszabb esetekben, ha valakit tiltott játékon fognak s akkor is nyilvános helyen, csupán kihágást állapítanak meg, melyet szerény pénzen válthat meg a tettenért. Ausztriában szintén kihágásnak tekintik, de ott a külföldi honosokat ily vétségben marasztalva, ki is utasíthatják. E kiutasítás már nem egy előkelő magánusunknak jutott osztályrészül.

De a gyepen, a banküzetekben s a kaszi-

nókban nálunk büntetlenül áldozhat mindenki káros játékszenvedélyének. Nóha a sajtó a lóversenyjáték ezer és ezer elbukott áldozatáról ríktó statisztikát vezet s a kaszinókban kiütöző, kiszívargó rettenetes tragédiák nyomán megindul a nagy nyilvánosság előtt a baj megelőzését követelő preventív intézkedések hangoztatása, mégis, mihelyt a kedélyek kissé lecsillapodtak, a játék kezdődik előről és senkinek sem jut eszébe, hogy gátat vessen ez öldöklő szenvedély rohanásának.

Maga az állam is előmozdítója e betegségeinknek, hiszen minden lehető és lehetetlen alkalmakkor, sorsjegy kibocsátásokat engedélyez s fővédnöksége alatt áll az osztálysorsjáték, mely már a legalsóbb néprétegbe is épügy belevette magát, mint annak idején a lottójáték, melynek megszüntetését mindnyájan, kik a nemzet jövőjével csak kissé is törődünk, őszinte örömmel fogadtuk.

S pusztít a játék. Ma itt, holnap ott halljuk a gyászos anyagi romlások hírét. S az ok? Legtöbbször a játék.

A társadalom ennek a bajnak a megszüntetésére gyöngé. Az államhatalom szigorú intézkedése szükséges, hogy mihamarább végét szakassza romlásunk e végzetes miazmájának. Vajjon akad olyan derék, hazája sorsát szíven hordó s amellet tekintélyes férfit, ki felemeli tiltakozó szavát illetékes helyen az elharapódzott játékszenvedély ellensúlyozására, megfékezésére? Nem tudjuk! De mindnyájunk érdekében reméljük!

TÁRCZA.

Riport.

A kellemes emlékek és meleg lelkesedés, amelyet az izr. nőgyelet hétfői műsoros estéje és az ezt követő bálja bennünk még jó ideig ébrén tart — a legnagyobb elismerése a rendezőség huzgó fáradozásának és méltánylása annak a ritka művelőzetnek, melyben Koller Tony operaénekesnő és a többi debatteur mindnyájunkat részesített.

Az estnek kétségen kívül legimpozánsabb jelensége, grand szüzséje Koller Tony volt.

A művésznő koloraturjának bámulatos finomsága, a csendesebb nűanszokban is tökéletesen nyilvánuló színezési ereje, szívós hangkésztsége, mellyel énekszámaikat — tapsvihart arató gráciával előadta, — az estély műsorának határozottan fenkölt, művészi nívót adott.

Az elragadtatás és a lelkes óváció, mely Koller Tony rokonszenves egyénisége, élvezetes szereplése iránt megnyilvánult, valóságos ünneplésszámba ment.

Ez az ünneplés a közönségünk válogató izlését, a szép és nemes iránt való rajongását dicséri.

Abból a lány hullámu hangparadicsomból, ahová Koller Tony elragadt, nagyhirtelen visszapottyantunk

a mi humorral telített prózai világunkba, oda, ahonnan Fischer Tivadar dr. szellemes humoreszkiének tárgyát vette.

Önvalomásait, — melyekből egy tragikus pályafutásnak szomorú strófái zengenek felénk — és szellemes pointjait mindvégig nagy derűséggel nyugtáztuk.

Utána a 31. gyalogezred zenekara, Dworzák karmesterrel az elén, belekezdett Beethoven szomorú szép halotti indulójába.

Ennek halk zenéjü hangjai közben lépett fel a dobóra Bródy Imre, mint az Entre prise de pompes funebres jelöltje, túlvilági kellékekkel felszerelve.

És ekkor siri hangon elbúcsúztatta önmagát. Közvetlen siráma, mellyel elparentálta önmagát, sehogyse tudta részvétre hangolni a közönséget.

Harsogó kacajjal fogadták szomorúságában is oly vidám, vidámságában is oly szomorú ötleteit, melyekkel leendő kimulásának körülményeiről tájékoztatta a közönséget.

Végül dicséret illeti a nőgyelet két elnöknőjét, Deutsch Adolfné és Mendel Manóné úrhölgyeket, kiknek aegise alatt e páratlan fényű multság lezajlott, nemkülönben Tihanyi igazgatót is, ki a kiválóan precíz zongora kísérete révén méltán követelhet részt a Koller Tony sikeréből.

Nó és a többi: a tánc, a toilettek és a szabószámlák minden képzeletet messze felülmulnak.

A dekoltált bál ruhák diskkrét pompáját és ked-

vét, a méltóságteljes ingpla-tronokkal, ragyogó szép, mese sok uniformissal egy édes harmónia fűzte össze: a nesztelen álomba síklás, lány keringések végtelen hosszúsága: a tánc harmóniája.

A terem levegője tele volt muzsikailattal, a vídamság előkelő tombolásával.

A téli unalomtól elfáradt lelkekből felszabadult egy darabka, a legszebb és legértékesebb darabka: a hangulat, mely durra volt hangolva, hogy összeölelkezve a moll-parfün zenéjével, hajnalig tobzódjon a táncteremben.

Egy kis asszonyszézón is volt.

Hogy mi ez? Az, hogy az asszonyok is nagy keendőségnek örvendtek.

Sommásan indultak a táncba.

S amig ringatóztak a csárdás ütemes danája mellett a Miki-szigeten (majdnem a cimbalom hátán, szóval a cigányok mellett) lelkük visszamosolygott a rég elmúlt lánynapokra. De csak hadd álmodozzanak...

Hát bizony ez ritka rekord. Annyi szép lány mellett az asszonyok is foglalkoztatva voltak.

Aztán hazamenés volt.

Szép, megelégedt, lagymatag hazamenés.

A rividercsi!

(kb.)

Sirolin

emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Cie. Basel (Svájc.)

„Roche”

Kapható orvosi rendeletre a gyógyszerárakban. Ára üvegenként 4.— korona.

Nyílt levél.

Előre is engedelmet kérek mindenkitől, a kiket illet, hogy nem tudtam hallgatni. Körülbelül okosabban tettem volna, de mivel hogy már megtörtént, késői bánat lenne.

Tudniillik roppant furcsa helyzetbe kerültem saját magammal.

Mintegy kényszerítő parancs folytán nem tudtam lelkiismeretem intő szavát elfojtani s így lelkiismeretem parancsát követve megirom az alábbi igazságot.

A mult napok valamelyik éjjelén éktelen lármára ébredtek fel, kinézve láttam, hogy egy rendőr van ott, ki jelezte, hogy ég a Gelb Fülöp üzlete. Azonnal felkelve, futó lépésben a tűz színhelyére mentem s erős munkával, lázas iparkodással sikerült mintegy négyünknek nem ugyan a Gelb Fülöp üzletét, hanem a marosváradjai Glück Adolf tulajdonát képező és a főtér közepén zsendellyel megrakott házát szélvész közepette megmenteni. Hogy hogyan sikerült, magam sem tudom. Hanem látom benne a jóságos isteni gondviselésnek oltalmát s utánna látom benne a főparancsnoknak s mintegy hármunknak, nemkülömben az utász katonaság egy kirendeltségének fáradságos munkáját.

Mondhatom, hogy nehéz helyzetben voltunk. Bemelve az udvarra, számat tátottam az ott tapasztalt dolgokról. Valóságos háborzongatást érzett az ember, látva azt a tűzveszélyes fészket. Kérem, abban az udvarban minden van, mi gyulékony. Van a kereskedő saját bevallása szerint mintegy 8000 korona értékű áru a padláson s így tovább a meddig épen csak kell. Hát kérem ezt továbbra a város szívében, a főtér közepén többé megtűrni nem lehet, de vétkes könnyelműség is volna továbbra is azt úgy eltűrni. Hiszen csak egy kis véletlenség, avagy egy kis gondatlanság kell hozzá s mesés illuminációban lesz részünk. Akkor aztán legalább meg lesz oldva a problema.

Tűzrendészeti bejárást kellene mielőbb megtenni s azt hiszem meg lenne akkor a kellő eredménye a dolognak, mert nincs olyan laikus ember a világon, ki be nem látná azt, hogy a Schlesinger-féle üzlethelyiség és a többiek mellette mind melegágyai a tűznek.

Másik a mit mondani akarok, az a piaci kutdolg. A fent leírt tüznél láttuk, hogy mily nagy fontossága van a piacon elhelyezett kutnak, mely már mintegy év óta bezárva és kellő felszerelés nélkül áll a piac közepén. Egy fél óráig kellett kinlódni, míg két fejszével sikerült egy kis lyukat ütni a kutba, hogy a szívó tömlőket benne elhelyezhessük. Tessék elhinni, hogy rendkívül nagy haszna van annak a kutnak, sőt nem ártana, ha legalább még két kutat kapnánk a piac közepére. Csakhogy az a kut továbbra így nem maradhat. Fel kell azt szereltetni, zárral ellátott ajtót kell rácsináltatni, hogy adandó alkalommal azonnal hasznát vehessük. Roppant sok víz lehet benne, mert két nagy szívó tömlőnk csak úgy adta ki a vizet.

Ezeket kívántam megmondani, ezekre kívántam az illetékes faktorok figyelmét felhívni, mert még sem tűrhető meg az, hogy egy szabad királyi városban egy ilyen tüzfészek, mely már megérett a lerombolásra, tartsa felelemben a szomszédos lakokat s nem tűrhető meg az, hogy egy ily nagy kiterjedésű piacon egy beföldött és elzárt, teljesen használhatatlan kút álljon csak a közönség rendelkezésére.

Dr. Roska Miklós.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1908. február 7.

— **Személyi hír.** Püspök úr őnagyméltósága mult hó 29-én az estéi vonattal Budapestre utazott; 30-án részt vett a püspöki konferencián, melyen Vaszary Kolozs hercegprimás elnöklete alatt, a püspöki kar foglalkozott a kongrua-javaslatlalt, a hittanároknak a fizetésekre vonatkozó kérvényével, több tanügyi kérdéssel és kérvénnyel.

— **Kinevezés.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter gyulafehérvári lakos Todt Béni cs. és kir. vadászhadnagyot és Szente Mór posta- és távirda gyakornokot posta- és távirda tisztekké nevezte ki.

— **Adományozás.** Dr. Náthán Bernát kir. tanácsos, városi főorvos úr, ki áldozatkész-ségéről és jó szívéről általános ismert, az idén is, mint minden évben 40 koronát küldött a gimnázium igazgatóságának négy jó tanuló és jómagaviseletű diák jutalmazására. A kir. tanácsos

főorvos úr emellett háromfelé alapítványt is tett jó tanuló diákok jutalmazására. A szép és nemes cselekedet nem szorul elismerésre és dícséretre, mert e nemes cselekedet önmagát dicséri.

— **Házasságok.** Kálló Mihály ácssegéd f. év jan. 31-én kötött törvényes házasságot Benea Erzsébet-tel, Moldován Simon helyi földbirtokos pedig február 1-én házasodott Popp Lujzával.

— **Halálozás.** Nagy József volt helyi mészáros mester, Knapp Edéné fivére f. év jan. 28-án 80 éves korában, özv. Kádon Lajosné szül. Schövel Francziska magánzónő, jan. 29-én 80 éves korában, özv. Nyágai Simonné szül. Szilágyi Mária f. év február hó 1-én 68 éves korában és Harmath Ida varrónő, Harmath József helyi kereskedő leánya, f. év febr. 3-án 28 éves korában elhalt.

— **Az erdélyi róm. kath. irodalmi társulatnak** tisztviselői és választmányi tagjai az 1909. évben a következők: a társulat fővédője: dr. székhelyi Majláth Gusztáv Károly gróf v. b. t. t., erdélyi püspök úr őnagyméltósága; tiszt. elnök: Imets F. Jákó apátkanonok; elnök: Pál Antal, alelnök: Cserni Béla dr., titkár: Kárpiss János, pénztáros: Kóródy Imre, pénztári ellenőr: Király Gáspár; a „Köz művelődés“ felelős szerkesztője: Soóthy Gyula, a szerkesztő bizottság tagjai: Héjja Kálmán, Péter János dr., Király Gáspár és Kárpiss János. — A belső választmány tagjai: Tamási Áron, Gergely Ignác, Zomora Dániel, Kovács Lajos, Kóródy Péter dr., Balás Endre dr., Zlamál Ágost, Fejér Gerő dr. és Rak József. — A külső választmány tagjai: Balás Ferenc, Bálinth György, Bálinth László, Bándi Vazul, Barácz Albert, Bilinszky Lajos, Butyka Sándor, Csató Ferenc, Erős József, Fejér Imre, Fejér Manó, Ferenczy Károly, Forster János, Karácson Márton, Karácsony József, Konecz István, Kovács Mihály, Prokúpek Sámuel, Sebestyén Mózes, Soó Gáspár, Takó János, Tamás Dávid és Varga Sándor.

— **Takarékpénztárak közgyűlése.** A gyulafehérvári „Népbank“ részvénytársaság a napokban tartotta évi rendes közgyűlését. A közgyűlés úgy az igazgatóság mint a felügyelő bizottságnak jelentését jóváhagyólag tudomásul vette s részükre a felmentvényt megadta. A „Népbank“ közgyűlése részvényenként 14 korona osztalékot szavazott meg.

A gyulafehérvári „Takarékpénztár“ részvénytársaság e hó 3-án tartotta évi rendes közgyűlését, amely szintén jóváhagyólag tudomásul vette az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentését. A „Takarékpénztár“ részvénytársaság közgyűlése részvényenként 24 korona osztalékot szavazott meg. Estve a „Hungária“ külön helyiségében az igazgatóság és felügyelő bizottság vacsorára gyűlt össze.

— **Tűz.** Keddről szerdára virradó éjjel a Gelb Fülöp-féle üzlethelyiségben tűz ütött ki, amit azonban a gyorsan megjelenő tűzoltók és az utászkatonaság egy kirendeltsége lázas munkával gyorsan lokalizáltak. Az üzletben felraktározott áruk részint elégték, részint hasznavehetetlenné lettek, amit azonban a „Trieszti“ általános biztosító társulat megtérít, mert az üzlet tűzkár ellen biztosítva volt.

— **A Székely-Társaság műsoros estéje.** Még hű emlékezetünkben van az ezelőtt 2—3 évvel megtartott székelymulatság erkölcsi sikere. Ez alkalommal is a szóbanforgó társaság vezetősége csak a széles körben megnyilvánult óhajnak tett eleget, amidőn e mulatság rendezését elhatározta. A mint az alábbi meghívó is mutatja, a műsor nem áll sok pontból, de annak minden egyes szereplője teljes garancia az erkölcsi siker érdekében. Csupa eredetiségek, csupán romantikus székely ötletességek fognak (Góbéságok czimen) Tatár János helyi állatorvos által, aki kivált a székely erdőpanamának közvetlen szemlélője volt, előadatni. Zlamál Ágost humoros felolvasásának már előre örül a közönség, de legkivált azok, akik szeretnek utazni. Bihary Béla a népdalok egyetlen kultiválója városunkban, a népdalköltészetnek legújabb termékeivel fogja gyönyörködtetni a közönséget. Wolfarth Lőrinczben egy kitűnő dilettans hegedűmesterrel fogunk találkozni. Dr. Kóródy Péter pedig a megszokott komolyságával és tartalmas Prologjával fogja bevezetni a műsort. A minden ízében komoly műsort ajánljuk megszülelésre. Igen nagy érdeklődést mutat a vidéki magyar közönség. Ötvenedik találkozás. Meghívó. A gyulafehérvári székely-társaság L-ik rendes összejövetele alkalmából f. hó 11-én este 8 órakor az Európa szálló nagytermében műsoros estélyt rendez, amelyre t. cz. és k. családját tisztelettel

meghívja a rendezőség. Műsor: 1. Prolog, tartja dr. Kóródy Péter. 2. Hegedű szóló, Wolfarth Lőrincztől. 3. Góbéságok, Előadja Tatár János. 4. Felolvas: Zlamál Ágost. 5. Népdalok, zenekísérettel, énekli: Bihary Béla. Helyárak: I. rendű zártszék 1.20 K., II. r. zártszék 80 f., Állóhely 50 f. Műsor után táncz!

— **A Kath. Legényegylet színelőadása.** Minden jel arra mutat, hogy fényesen fog sikerülni a Kath. Legényegylet színelőadása. Már csütörtökön elkapkodták a jegyek legnagyobb részét. Hísszük, hogy derék iparos lányaink és ifjaink munkája teljes mértékben ki fogja elégíteni a várakozást, mert a szereposztás a lehető legszerencsésebb s a betanítás majdnem két hónapon át tartott, hogy az előadás mintaszerű legyen.

— **Jóformán fülünkben osengenek még** Koller Tony trillái, elragadtatásunkból még fel sem ócsudtunk, máris újabb szenzációról veszünk tudomást. Ez alkalommal a „Gyulafehérvári Kereskedelmi Egylet“ szerzi a meglepetést. A f. hó 20-ára tervezett bál helyett 28-án rendez tánczcal egybekötött nagyszabású hangversenyt, melyre nem kisebb közreműködőt sikerült megnyerni, mint Fráter Lorándot, az országszerte ismert magyar dalköltőt és műnekest, továbbá méltó partnerül Tarnay Alajost, a kiváló zongoraművészt és m. kir. zeneakadémiai tanárt. A rendezőség szerencsés választásához mi is őszinte örömmel fejezzük ki, mert ideje is már, hogy mi is megismerjük e két nagy költőt, kiknek népdalai meghódították az országot. A remek műsort sikerült is már megszerezni, melynek pontjai a következők: 1. Chopin, nocturna; Schutte: Blüette, előadja Tarnay Alajos, zeneakadémiai tanár. 2. Székács Aladár: Koporsómon; Tarnay Alajos: Beteg vagyok; Tarnay Alajos: Alkonyest; Székács Aladár: Akit én szeretek; énekli Fráter Loránd. 3. Fráter Loránd: a) Zug az erdő; b) Repülj, repülj; c) Októberben; énekli Fráter Loránd. 4. Liszt: Magyar hangulatkép; előadja Tarnay Alajos. Fráter Loránd: a) A templomban; b) Volt egy lovam; c) Este későn; énekli Fráter Loránd. Örömmel konstatáljuk, hogy rendezőink e farsangon már a második művészies érzékkel megválasztott, tartalmas műsort állítják a közönség elé. Meghívók a napokban mennek szíjjel, azonban már is megyszerte lázas érdeklődés nyilvánul az estély iránt és az előjelekből bátran következtetjük, hogy e hangverseny lesz a farsang koronája.

— **Farkaskaland.** Nagy Károly 15 éves tanonc, ki Hankoczi Károly cipőkészítőnél tanulja mesterségét, január hó 29-én reggel 5 órakor az Alvincztől Gyulafehérvár felé vezető útvonal mentén levő káptalan tanyán lakó szüleihez óhajtott az országuton gyalogszerrel eljutni. Már megtette célba vett útjának felét, amikor két farkas támadta meg. A fiu nem vesztette el bátorságát és még idejében az út mentének szélén levő akáczfának egyikére felmászott. A farkasok régi jó szokásukhoz híven a fa alá telepedtek és a havat konfettizték a szerencsétlen megrémült gyermekre, aki várta segítségét egy arra átutazó szekértől vagy emberektől. Két óra hosszáig volt a fán, amikor mozdulatlan helyzete következtében a nagy hideg átjárta, elzsibasztotta, a fiu elvesztette eszméletét és erejét, a fáról lecsuszott. De az isteni gondviselés megmentette, gyenge ruhája megakadt a fa egyik ágában és csüngve maradt a fán. Nemsokára Öklösi József utkaparó, utvonalanak kiigazítása végett sietett Alvincz felé a tanyáról, de útját állotta a két fa alatti farkas. Többször rájuk lőtt, amikor aztán az ordasok megijedve elfutottak, közeledett csak a fához és ekkor vette észre a csüngő fiut. Onnan lehuzta és felélesztésére tőle telhetőleg mindent megtett. A fiut megmentette a haláltól a derék utkaparó, úgy hogy egy kis orosz náthán kívül immár nincs baja és most vigan fűtyürészve hordja az elkészített cipőket a megrendelőknek. De a kinek elmeséli kalandját, hozzá teszi, hogy még egyszer csüngő fehér akáczvirág nem akar lenni.

— **Az Epilepszia** (nyavalyatörés) gyógyítása. A világ legkiválóbb orvosai szüntelenül fáradoznak és kutatnak újabb és újabb gyógy módok után az emberiségre súlyos átokként nehezülő betegségek ellen. E betegségek talán legborzalmasabbika az Epilepszia. E bajban szenvedőknek vigaszul szolgálhat azon értesülésünk, mely szerint egy magyar orvos e betegség ellen új és hatékony módszert, — amely már külföldön is méltó elismerésben részesült, — alkalmaz gyógyszerrel. Ez orvos a Budapesten, Nagykorona utca 18. sz. alatt lakó dr. Szabó B. Sándor, ki készséggel nyújt felvilágosítást mindazoknak, kik gyógyító módszere segélyével e súlyos bajtól szabadulni óhajtanak.

— **Közgyűlés.** A helybeli Iparos Olvasókör f. hó 14-én d. u. 4 órakor tartja rendes évi köz- és tisztújító gyűlését, amelyre a rendes tagokat tisztelettel meghívja az elnökség. Ezuttal tisztelettel felkérjük a rendes

tagjainkat, hogy minél tömegesebben szíveskedjenek a közgyűlésen megjelenni. A közgyűlés tárgyai lesznek: 1. Az 1908. évi zárszámadások felülvizsgálása. 2. Az 1909. évi költségvetés tárgyalása. 3. Tisztújítás. 4. Indítványok.

— **III. népszerű előadás.** A Kath. Legényegyesület múlt vasárnap folytatta megkezdett népszerű előadásait s ezuttal is tele ház mellett. Meg kell jegyeznünk, hogy a nagy közönség hallgathatná nagyobb figyelemmel az előadókat, vagy legalább ne zavarnák beszélgetésükkel a komolyabb hallgatóságot. A program különben igen értékes és érdekes volt, sőt többet is adtak, mint amennyit ígértek a plakátokon, mert Ampovics zenekara a Rákóczy-nyitánnyal lepte meg a közönséget. A művészettel előadott nyitány, lelkes tap-sokat aratott. Bartalis József tanár tartotta meg aztán előadását az erdélyi fejedelemségről. Ezuttal a történelmi keretet alkotta meg, a művelődés történelmi adatokat egy következő népszerű előadáson fogja elmondani. Igen sikerült volt a következő pont is: P o p e s z k u Irén monologja: A mai szobalány. Úgyesen, otthonosan mozgott a színpadon s néhány jelenete hangos derűtséget keltett. B i h a r i tanár nótái gyönyörködtették befejezésül a közönséget s a tomboló tetszésre utjával is kellett szolgálnia.

— **Köszönetnyilvánítás.** A gyulafehérvári izr. nőegylet pénztára javára f. hó 1-én megtartott kiválóan sikerült mulatságrendező bizottságának az estély sikere érdekében kifejtett buzgalmaért és fáradozásáért, főképen pedig a jótékonycezlének juttatott tekintélyes összegért, hálás köszönetét nyilvánítja a gyulafehérvári izr. nőegylet nevében: M e n d e l Manóné elnöknő.

— **A „Kereskedelmi Otthon“** már rövid fennállása óta fényes tanujelét adta életrevalóságának. Ugyanis az „Otthon“ érdemes és buzgó elnökének Hirsch Albert urnak indítványára elhatározták, hogy tagjai részére kereskedelmi ismereteik fejlesztésére, kereskedelmi tanfolyamot létesít, — melynek tárgyát kereskedelmi számtan, könyvelés és levelezés képezi. Ezen dícséretes és a kereskedelmi alkalmazottak képzésére felette üdvös és hasznos eszme megvalósítására sikerült Böhm Alajos urat a helybeli előnyösen ismert bervei Jónás Adolf czég főkönyvelőjét megnyerni, aki is a czél magasztos érdekében szíves volt ezen tanfolyam vezetését elvállalni. Nevezetnek elismert szakképzettsége és személye teljes garantiát nyújt a már f. évi február hó 1-én megnyitott tanfolyamra beiratkozott számos tagnak a kereskedelmi szakk ismeretekben való kiképzésére: és így az „Otthon“ tagjainak nemcsak szórakozást nyújt, hanem a modern kereskedőtől megkívánt szakismeretek fejlesztésével is foglalkozik.

— **A gyulafehérvári izr. nőegylet javára** f. hó 1-én megtartott művészestély felülfizetőinek névsora. Marosváradjai Glück Adolf 30 kor. Deutsch Adolf, Vlád Virgil, Inczédy Joksmann Ödön N. Enyed és Fejér Lajos Budapest 20—20 kor. Erd. erdőipar r. t. Bpest, ifj. Baruch Mór, Dr. Fried Ármin, Dr. Náthán Bernát k. tan., Novák Ferencz k. tan. polgárm., Szigethy István k. járásbíró, Dr. Deméuy Henrik, Villamostelep, Ritter Ignác építész, Deutsch Henrik alezredes, Mendel Manó, Dr. Hartenbaum Simon, N. N. Bpest, Löwe Dezső körjegyző Tövis, Fuchs Nándor, Schermann Kálmán, Hirsch Adolf Kolozsvár, erdősi Bayersdorf Nándor Szászsebes, erdősi Bayersdorf Rikárd Bpest, Egressy testvérek Bpest, Klein Zsigmond Bpest, Mendl Gyula Bpest, Dr. Fenyvessy Soma orsz. képvis. Bpest, Dr. László Mihály orsz. képvis. Bpest, Dr. Deutsch Lipót főtörzsorvos, bervei Jónás Gyula, bervei Jónás Adolf, Deutsch Oszkár Alkenyér, Bürger Márton, Deutsch Mátyás M. Igen 10—10 kor. Dr. Zilz Julian ezredorvos, Mendel Henrik Balászfalva és Nemes Sámuel törv. elnök 8—8 kor. id. Misselbacher J. B. Rejöd Alpár, Stern Henrik, Löw Károly és Löw Emil 6—6 kor. Mannheim Sándor Bpest, Fischer Sándor főrabbi, Dr. Deutsch Mór, Löbl Mór, König Sándor Alvincz, Ungár Béla, Schwartz Miklós B. Csaba, Mendl Lipótné Bpest, Szöllösi Samu Szék. Udvarhely, Hirschmann Zsigmond százados, Bartha Győző k. táblabíró, Tihanyi Antal, Lobstein Izidor, Fingerhut Jakab, Schreiber Albert, Better Maxi bácsi, Benedek Imre, Dr. Gál Béla és id. Frölich Gyula, 5—5 kor. Halász Ödön, ifj. Jónás Mihály, Rosner Lázár, Weisz Henrik, Roger Pál Bpest, és özv. Moskovits Árminné 4—4 kor. Kohn Ignác, Baruch Jenő, Löw József, Engi Károly, N. N. Dr. Muntean Zacharias, Klärman József, Kohn Adolf, Dr. Farkas Béla D. Szt.-Márton, Dr. Rafael Miksa Algyógy, Váczy Zsigmond, Judovits Jenő és Deutsch Manó 3—3 kor. Izsák Mózes, Geier Henrik, Ungár Albert, József Lipót, József Harmann, Weisz Adolf, Dr. Marciac János, Hirsch Albert, Barta Sándor, Fried Albert, Ürmössy Béla, Schwartz Áron, Dr. Mendel ezredorvos, Papp György, Szongott Vilmos k. törv. bíró,

Knopf Jakab, Fingerhut Lipót, Reinfeld Samu, Benczel Lajos, Schlesinger Hermann, Haintzmann k. mérnök, Szekal Ignác, Rosner Rezső, Dr. Lengyel György főisp. titk. N.-Enyed és Reich Lajos 2--2 kor. Riesenber J. kab, Böhm Alajos, N. N., Farkas Gergely és Rubinstein József 1—1 kor. Rendezőség 70 kor. A rendező bizottság a felülfizetőknek ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja a jótékony cezlének juttatott adományokért.

— **Új ezüstpénzek és tizkoronások.** Az osztrák kormány új törvényjavaslatot terjesztett a Reichsrath elé, melyhez hasonlókat a magyar kormány is rövidesen be fog nyújtani a magyar parlamentnek. A törvényjavaslatok új ezüst kurrenspénzek kiveréséből és a tizkoronás bankjegyek forgalmának emeléséről szólnak. Nevezetesen 100 millió K. értékű ezüst egykoronás és 50 K. értékű ezüst kétkoronás fog kiveretni, utóbbiak az ezüst egyforintosok helyének betöltése végett. Ebből a 150 millió K. ezüstpénzből Ausztriára 105, Magyarországra 45 millió esik. A tizkoronás bankjegyek kiadása jelenleg 160 millió koronában van kontignetálva; jövőre a kontingentálás megszűnik és az Osztrák-Magyar Bank, ép úgy mint a huszkoronást, tetszés szerinti mennyiségű tizkoronást hozhat forgalomba.

— **Iparos segédek figyelmébe.** A békéltető bizottságba 12 iparossegédnek megválasztására a határnap 1909. évi február hó 11-ének d. e. 9 órája tüzetett ki a városi tanácsház nagytermébe, melyre az ipartestülethez tartozó iparosok összes segédei választói joguk gyakorlása végett meghívatnak. A választási idő az irt napnak d. e. 11 óráig tart Dr. Roska Miklós városi tanácsos — iparhatósági biztos elnökle alatt. A megválasztandó segédek működése a választási határnaptól számítandólag egy évig tart. Miről az összes iparos segédek tudomásvétel végett értesítetnek.

— **Közzemlére kitett számadások.** A városi tanács értesítése szerint az 1908. évi közmunka, közpénztári, közpénztári alapok, közkórházi alap számadása a városi tanács kiadóhivatalában közzemlére kitétetek, hol azok bárki által megtekinthetők.

— **Hadmentességi adóügy.** Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsa felhívja mindazokat a védköteleseket, kik védkötelezettség alól bármi okból az 1898—1908 években fel lettek mentve s hadmentességi díj fizetésre köteleztettek, hogy az 1909. évi hadmentességi díjak kivethetése céljából bejelentéseiket (vallomásaikat) a városi adóhivatalban ingyen kiszolgáltató ürlapokon pontosan megírva és aláírva legkésőbb 1909. év február hó 28-ig annál is inkább nyujtsák be, mert azok, kik a kérdéses bejelentést a kitűzött határnapiig benyújtani elmulasztják, a törvény 20. §-a alapján a kirott hadmentességi díj 3—6 szoros összegének megfelelő pénz-bírságban, behajthatatlanság esetén pedig elzárásban fog-nak elmarasztaltatni.

— **A „Nyugat“-nak,** Ignotus, Fenyő Miksa és Osváth Ernő folyóiratának most jelent meg a harmadik száma. Abban az érdekes irodalmi harcban, amelyet ütköző pontja. A „Nyugat“ körül sorakoznak e gárda legkiválóbb emberei és ez a szám is méltóan képviseli a modernnek irodalmi törekvéseit. Babits Mihály egy nálunk még ismeretlen angol költőt Swimbrne-t mutatja be. Novellát irtak Lengyel Géza (Véletlenek) és Móricz Zsigmond (A czicza meg a macska). Költeményekkel Szép Ernő, Kemény Simon és Tóth Árpád szerepelnek. Balázs Béla (Dialogus a dialogusról) és Salgó Ernő (az ellendráma) essay-t irtak. Lukáts György Richard Beer-Hofmann novelláit ismerteti. A figyelőbe Lengyel Géza (Közizlés), Laczkó Géza (A fehér köről a pingvinek szigetere), Csáth Géza (Lányi Ernő új dalai) és Lengyel Géza (Hamis romok) dolgai jönnek. A havonta kétszer megjelenő folyóirat előfizetési ára egy évre 20 K., fél-évre 10 K. A kiadóhivatal VII. Akácza-utca. 5. sz. alatt van.

— **Modern korszakunknak** egy igen örvendetes vonása az, hogy az emberi lakások környezetét árnyékot vető lélekre és kedélyre egyaránt jóleső hatást gyakorló faültetvényekkel díszíti. Sajnos azonban nálunk azon körülmény, hogy utak befásításánál igen durva elemi hibákat követnek el — mi által ily ültetvények sikerét is kétségbe helyezik — a mennyiben a helyes és alkalmas fanem megválasztására súlyt egyáltalában nem fektetnek. A legháladosabb utmenti faültetvényekhez alkalmas faj a Gömbakác (Robinia inermis és Robinia Bessoniana) Fischer és Társai faiskolák és szőlőoltványtelepek nagynegyedi czég szállítja a legkifogástalanabb 250 cm. magasságu erőteljes koronájú Gömbakáccsemetéket és figyelmeztetjük az érdeklődőket a czég erre vonatkozó hirdetésére.

— **Mindennek az idő** a legalaposabb próbája. Különösen áll ez a gyógyszerekre nézve. Ha mérlegeljük, hogy a „Scott-féle Emulsió“ 30 évnél hosszabb próbát állott ki, úgy tényleges jószágáról bizony meg

lehetünk győződve. A „Scott-féle Emulsió“ főleg csukamájolajból áll. Ezt azonban teljesen jó ízű és mindenkinél könnyen emészthető formában nyújtja. A „Scott-féle Emulsió“ minden gyógyszerárban raktáron van.

„**Milleniumtelep**“ Nagyösz, Torontálmegye, kiváló minőségű, elismert fajtisza szőlőoltványokat szállít olesó áron. Magyar vagy német vagy román vagy szerb főárjegyzék ingyen és bérmentve.

— **Bérbe adó gyár.** A Glück Ignác-féle kocsi- és gyártelep bérbe kiadó. Tudakozódhatni lehet a tulajdonosnál helyben.

CSARNOK.

A bányászat és kohászat palotájában.

(Mines and Metallurgy.)

A „Gyulafehérvári Hírlap“ számára irta: **Vértesi Károly.**

A st. louis-i világkiállításon a zöld lagunák fehér kőhidain jutok a bányászat és ércgyártás palotájába. Tengernyi a nép mindenütt, de nem tolong, fáradt léptekkel lassan mozog, mint magam is. Hozzá az ismeretes st. louis-i nagy hőség, mely kora délután 90 Fahrenheit fokra*) hágott fel. Szellő se járt. Ilyen, életkedvet megernyesztő nagy hőség a nyáron sem volt, ugyancsak meleg napok jártak St. Louisra. A változó levegőjü, szeszélyes égalj alatt, tegnapelőtt, esővéddővel járva, forralt bort kívánva fáztam Chicagóban, ahol a vastag, nehéz köd nem birt felszakadni a Michigan-tó vizéről; később hűvös eső hullt, ólmos ég borult ránk, tehát lekasztottam a melegebb őszi ruhát s azt tartottam magamon, a nyáriakat, az Union-állomásra tovább vitték a városba s így egy napig nélkülözni kellett azokat. Veritékeztem, jobban csurgott a testről, mint ugyanilyen évszakban Egyiptomban, melyről tudjuk, hogy egykor keletnek aranyforrása volt s az embereknek fárasztó dolgot adott. A nap fölnegett az égre, izzón süttött és ugyancsak szórta sugarait. A fejem árnyéka már a lábamat takarta.

Ködös ég után perzselő hév, különösen mikor a fáknak elfogyott az árnyéka. Gyorsan szállt fel a hőmérő, nem birtuk el a forróságot, mikor az éjjelek hűsítést alig hoztak. Nyomottsággal nehezedett mindenre a hő. A levegő feszültsége érezhető volt. Az emberek vállukra vették a kabátot, vagy lehányták a felső ruhát magukról, karjukon hordozták a vérforraló hőségben, melyet a légkör párateltsége még elviselhetetlenebbé tett. Tudjuk, hogy 15.000 kilogramm levegő súly is nyomja testünket. Napszúrás ért többeket. Az emberek kitétek egymásnak, mint a sütőkemence melegeittek. Áthevült a kő. Kézben az izzadság törölő kendő. Az emberek forróságtól agyontikkadva hajadonfőn jártak. Nyitott inggel is láttam többeket. Az itt közönséges dolog, mikor áthevül a lég, a homlokot kígyöngyözi a melegség s nehéz lélekezni. Senki fel nem ütődik a könnyebbitésén, a nők sem akadnak fel rajta.

A kiállítás legeredetibb épületénél, a bányászat és kohászat palotájában is azzal kezdhetném, hogy milyen szép és nagy, mennyibe került az épület. Kisebb-nagyobb eltérés végett nem akarok ismétlésbe bocsátkozni. Megtartom a palota elnevezését, ha az, az amerikaiaknak így jobban tetszik, mert hát valóságban több ez, mint a csarnok. Mégis kiemelnem kell, hogy ez az épület, mely előttem most fehér színben ragyog, a kiállításnak egyik legtetszetősebbje. Egészen új stíl, de nem szecessziós, nem ismerem, az indo-egyiptomi építkezésre emlékeztet. Szembe ötlük mindenkinek a két főbejáratnál a két-két, egyiptomi titokzatosságot magában rejtő magas obelisz és a nagy földgolyó, mely ezen kapuk fölött díszül áll. Találó volt a kősugarakat, mint jelképeket itt a földbe tüzni, mert a legrégebbi köfajtás az lehetett csakugyan.

Ami kincset a föld magán hord, méhében rejt, agyagtól a gyémántig, a természet sötét, titkos kamrájából mind fölülre, szemre kerül itt. Látjuk, anélkül, hogy a bányarém ijesztene és anélkül, hogy a sötétség démonától félünk. Egy olyan gyűjteményt akartak Amerika nagy kincseiből összeállítani, amilyen nem volt még sehol. Sikerült az nagyon a nyers állapotú ásványok színre hozatalával és a csiszolt nemes kövek feltárással. A föld titkos, mély ölének itt van minden kincse. (Vége köv.)

*) Fahrenheit. 180 fokkal hőmérő skálakészítő, 1714-ben azáltal javította meg a hőmérőt, hogy borszesz helyett higanyt használt. René Antione Ferchault de Reaumur 80 fokra osztotta a skáláját, a fagypontra 0-al, a forrpontra 80 fokkal jelezve. A svéd Celsius 100 fokkal készített skálát, csak hogy ez 0-al a forrpontra jelölte, a fagypontra pedig 100-al, Ströner svéd tudós ajánlotta később, hogy Celsiusnál is 0 jelezze a fagypontra.

Fogzás.

Ugyan adjatok a szenvedőnek SCOTT-féle Emulsiót és kiméltétek meg álmatlan éjszakától. A fogak minden fájdalom és bélbaj nélkül bujnak elő, fehérek, erősek és egyenesek lesznek.

Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük figyelembe venni.

A gyermek szereti a

A SCOTT-féle Emulsiót

és készségesen fogja azt szedni. Az emulsiót, — ha meg van zavarva, — mindenkor helyreállítja és előmozdítja.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 f.

Kapható minden gyógyszerben.

Kossuth Ferencz levele!

Tek. Balázsovich Sándor gyógyszerész urnak Sepsiszentgyörgy.

„Csuzosbántalmaknál az „INDASZESZ” bedörzsölése jó hatásnak mutatkozott. Kérem legyen szives nekem három üveggel küldeni.”

KOSSUTH FERENCZ.

Számolókészletek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székelyhavasi

INDASZESZ

gyógyfű sósborszesz

legjobb szereknek bizonyult a test és izmok edzésére. Üdítő és frissítő, Megóvja a testet a hideg káros befolyásától, Massagéhoz (gyuró-kenő-kura) feltehetően ajánlatos. Leghatásosabb szersz, köszvény, rheuma, fejfájás, nátha, influenza, tagszaggyatás és minden nemű meghűlésből eredő bajok ellen.

A székelyhavasi „INDASZESZ” össze nem tévesztendő más sósborszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeszkeverékek, holott az „INDASZESZ” székelyhavasi gyógyfűvek-ből előállított és hatásában felmulthatatlan gyógyszer különlegesség.

Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgy. A törvényesen védett székelyhavasi „INDASZESZ” kapható 2 és 1 koronás üvegekben az országban mindenütt.

Nyilttér.

A helybeli katonatiszti kaszinóban

e hó 22-én egy farsangi estély fog megtartatni „Auf der Alm gibt's ka Sünd” jelige (mottó) alatt.

A t. hölgyek és urak, akik a műsoros meghívót kapták, megkérhetnek, lehetőleg alpesi, steierországi, tiroli stb. jelmezruhában megjelenni.

Jelmezkötelezettség nincs, de a jelige (motto) érdekében minden jelmezuha kívánatos.

Az estély kezdete 8 órára marad.

A rendező bizottság.

Báli-selyem

1 kor. 15 fillértől méterenkint franco és megvámolva házhoz szállítva. Dus mintaválaszték postafordultával.

Henneberg, selyemgyár Zürich.

Nagyon célszerű utazás alkalmával. Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyileg megvizsgálva.

Kelt Bécsben, 1887. július 3-án.

Kalodont

nélkülözhetetlen

fogápoló szer.

Előkelő hygienikusok állítása szerint a fogak és a száj ápolásához egészségünk nézve nélkülözhetetlen. Nevezetesen a gyomorbetegségeket lehet ezen szer használata folytán elhárítani. Ennélfogva a **Kalodont**, mint leghasznosabb szer lett elismerve, melynek antiseptikus hatása a fogak tisztítását előnyösebben eszközli, mint a mechanikai uton való tisztítás.

Sz. 1054—1908. vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. illetőleg az 1908. évi XLI. t. cz. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1908. évi V. 1059. számú végzése

következtében Felszeghy Lajos gyulafehérvári ügyvéd által képviselt budapesti Szekulesz R. javára 184 K. 10 fil. s jár. erejéig 1908. évi november hó 7-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 688 K. 30 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: üzleti berendezés, fogkefe, illatszer, bajuszkötő stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1908. évi V. 1059. számú végzése folytán 184 kor. 10 fil. tökekövetelés, ennek 1908. évi április hó 14. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 74 kor. 50 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Gyulafehérvárt Sétány-utca leendő megtartására **1909. évi február hó 15-ik** napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t. cz. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Gyulafehérvár, 1909. évi január hó 26. napján.

Papp Károly, kir. bir. végrehajtó.

Szám 49—1909. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi XL. t. cz. 120., illetőleg az 1908. évi XLI. t. cz. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1908. évi V. 993/5. számú végzése következtében gyulafehérvári Felszeghy Lajos ügyvéd javára 119 K 72 f. s jár. erejéig 1908. évi november hó 3-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 688 kor. 39 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: fogkefe, szappan, illatszer, bajuszkötő, butor stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1908-ik évi V. 993. számú végzése folytán 119 kor. 72 fill. tökekövetelés, ennek 1908. évi május hó 18. napjától járó 5% kamata, 1/3% váltódíj és eddig összesen 110 kor. bíróilag már megállapított költségek erejéig Gyulafehérvárt Széchenyi-utca alperes üzletében leendő megtartására **1909. évi február hó 15-ik** napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t. cz. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1909. január hó 25. napján.

Papp Károly, kir. bir. végrehajtó.

Sz. 38—1909. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1908. évi V. 715. számú végzése következtében gyulafehérvári Felszeghy Lajos ügyvéd javára 119 K. 72. fil. s jár. erejéig 1908. évi június hó 1-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 800 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: készpénz követelés nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1908-ik évi V. 715. számú végzése folytán 119 kor. 72 fill. tökekövetelés, ennek 1908. évi május hó 27. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 13 kor. 30 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, gyulafehérvárt alperes lakásán Széchenyi utca leendő megtartására **1909. évi február hó 15-ik napjának** délutáni 4 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1909. január hó 25. napján.

Papp Károly, kir. bir. végrehajtó.

Sz. 10419—1908. bányá.

Hirdetmény.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint bányabíróság közzé teszi, hogy Mátrai Ferencz felperes, Czibán Simon, Ádám Péter a Sándoré, Paskeu Pastycuz a Vazulé, Anka János, Kolozsvári Nándor, Farkas Dániel, tekerői gör. kel. egyház, Tirzeu Pál gyámsága alatti Tirzeu János, Miklós és Mária kiskoruk, mint Tirzeu Péter a Jánosé örökösei, Bora Miklós, Bora Áron, Mihelczán Józsefné sz. Bora Ilona, Bora Oana f. Dászkal, Bora Péter és Sgyira Miklós gyámsága alatti kiskorú Sgyira Viorel, János, Ilona, Rebeka, mint Bora Péter a Vazulé örökösei, Deák Simon, Paskeu Pastycuzné szül. Mány Éva, Lőzing János, Csibán János és Rádu Péter a Kandiné, alperes között fennálló vagyonközösség megszüntetése céljából a visszárverést Csibán Simon, Ádám Péter a Sándoré, Paskeu Pastycuz a Vazulé, Anka János, Kolozsvári Nándor, Farkas Dániel, tekerői gör. kel. egyház, Tirzeu Pál gyámsága alatti Tirzeu János, Miklós és Mária kiskoruk, mint Tirzeu

Péter a Jánosé örökösei, Bora Miklós, Bora Áron, Mihelczán Józsefné sz. Bora Ilona, Bora Oana f. Dászkal, Bora Péter és Sgyira Miklós gyámsága alatti kiskorú Sgyira Viorel, János, Ilona, Rebeka, mint Bora Péter a Vazulé örökösei, Deák Simon, Paskeu Pastycuzné szül. Mány Éva, Lőzing János, Csibán János és Rádu Péter a Kandiné árverési vevők ellen elrendelte.

Az árverési feltételek a következők:

I. Árverés tárgyat képezi: a bányakönyv VII. kötet 271. lapján bejegyzett Mária vagy Baia Ákra véd-névű bányatelek és ennek a 36. tétel alatt a 9463—897. számú végzés szerint történt kiegészítése.

II. A visszárverés egyetlen határidejűl **1909. évi márczius hó 2. napjának** d. e. 10 órája tüzetik ki Nagyalmas községben a község házába, a mikor az irt ingatlanok a becsáron vagy azon alól is a legtöbbet ígérőnek fognak eladatni.

III. Kikiáltási ár a bíróilag megállapított 18000 korona becsár.

IV. Az árverezni kívánók végrehajtató kivételével kötelesek a becsár 10%-át vagyis 1800 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban bántapénzül a kiküldött árverező biztos kezéhez letenni vagy annak bírói letétbe történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű letéti elismervényt átszolgáltatni, mert különben árverezésre bocsátatni nem fognak.

A bántapénz a vételár utolsó részletébe fog beszámíttatni.

V. A vételár két egyenlő részletben fizetendő le a gyulafehérvári kir. adóhivatalhoz és pedig az első részlet 30 nap alatt, a második részlet 60 nap alatt az árverés hatánapjától számítva s a vételár részletei után vevő 5% os kamatot köteles fizetni.

VI. Az elárverezett ingatlanok birtokába vevő az árverezés jogerőre jutása idején lép be s ettől kezdve őt illetik annak hasznai, de viselni is köteles annak terheit a vásári illetékekkel együtt: a tulajdonjog azonban javára csak a vételár teljes lefizetése esetén fog bekebelezettni.

VII. Ha a vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, bármelyik hitelező vagy végrehajtást szenvedett kérelmére az általa megvásárolt ingatlan újabb becsü nélkül egyetlen határidő kitzetése mellett a becsáron alul is újabb árverés útján a legtöbbet ígérőnek a vevő veszélyére és költségére el fog adatni, felelős lévén az általa ígért árért és minden kárért, a többletre pedig igényt nem tarthat.

VIII. Az árverési feltételek ezen bíróság irattárában a hivatalos órák alatt megtekinthetők, a jelzálogos hitelezőkről pedig ezen bíróság tlkvi hatóságánál szerezhető felvilágosítás.

IX. Amennyiben jelzálogos hitelezők beléegyeznek ezeknek követelése a vételárba betudható s azokat vevő a vételár erejéig a bíróság utalványozása szerint átvállalni köteles.

Felhívtnak mindazok, kik habár külön értesítést nem is vettek, magokat a nyilvánkönyvbéli bejegyzés által az eladandó ingatlanokra jelzálogi jogot nyerteknek vélik, hogy azt az eladásig annál bizonyosabban bejelentsek, mivel ellenesetben csak maguknak tulajdoníthatják, ha a vételár felosztása az ő hírók nélkül fog megtörténi, ha emiatt amennyiben a vételár kimerítették, ki fognak záratni.

Végül felhívtnak mindazon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen bíróság székhelyén vagy annak közelében laknak, hogy jogaiknak a vételár felosztása alkalmávali megóvása végett ezen bíróság székhelyén megbízottat rendeljenek, s az eladás előtt azoknak nevét és lakását bejelentsek, mivel ellenesetben azok részére, kik ezen bejelentést elmulasztják, az ő veszélyökre és költségükre hivatalból fog képviselő nevezettni, kinek kezéhez a további kézbesítések eszközöltetni fognak.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint bányabírósnak 1909. január 2-án tartott üléséből.

Korbuly,
elnök.

Olvashatatlan aláírás,
jegyző.

A Gyulafehérvári Kalauz megjelent és kapható: **Papp György**: könyvnyomdájában: Gyulafehérvárt. — Egy példány ára 50 fillér.

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jakobi-féle Antinicotin-cigarettafüveket fadobozban.”

Figyelem! Csakis a „JAKOBI” jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított háziaszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közhívnél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjelzővel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K — 80 K 1.40 és K 2. — és újszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Globin cipőtisztítószer legszebb

Kérjünk határozottan: Globint, Fritz Schulz jun. A. G. gyárából.

Vigyázat! Sok értéktelen utánzatot ajánlanak.

fényt adja, a bőrt puhán és egészen tartja.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐLTÁNYISKOLA AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM TELEP NAGYÖSZ TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT. HOLD KESZLET SOK MILLIO ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Eladó házastelek.

Gyulafehérvárt a Báthori-utca 7. szám alatti teljesen jó karban levő tehermentes házastelek szép udvarral, 4 szép szobával, konyha, kamra, pincze és minden szükséges melléképületekkel szabad kézből örök áron eladó. Értekezhetni a tulajdonossal.

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESSÉG GYÓGYÍTÁSÁRA és GYENGE GYERMEKEK, VALAMINT FELNŐTTEK SÁPKOROS FIATAL LEÁNYOK ERŐSBÍTÉSÉRE

a legkitűnőbb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA VASBOR.**

Valódi 5 PUNTONOS TOKAJI BORBÓL KÉSZÜL, NAGYON KELLEMES ÍZŰ, HATÁSA BIZTOS.

Kis üveg ára 3.20 K, Nagy üveg 6 K. AGYÓGYÁRAKBAN. POSTAI SZÉTHÚDÁS NAPONTA UTÁNVÉTEL VAGY A PÉNZ ELŐZETES BEKÜLDÉSE UTÁN.

KORONA-GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, KALVIN-TÉR.

forduljon minden érdeklődő, ki sulyt fektet I. fajtiszta anyagra.

Városok és községek közutai befőtására legalkalmasabb a

Gömbakác

Szállítunk 2.50 m. magas erőteljes szép koronájú fákat.

100 drbként 120. — Kor.-ért.

Többi szakmai elvekről árjegyzéket ingyen küld

FISCHER és Társai faiskolák és szőlőltápanyegyek

Hirdetések jutányos áron felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Köszönet

Belföldi szén
Porosz szén
Karwini szén
Osztraii kővesszén
Koks
Brikett
Faszén

Köszönet

Szállít waggonszámra, valamint évi kötésre

Klár Andor cézég

Debreczen, Miklos-utca 23. szám.

Telefon inter-urban: 415. Sürgőnyezim: Klár Andor.

Kérjen ajánlatot!

Mészet Kizárólag fával égetett biharmegyei (Élesd-Rév-Mezőtelegd) fehér darabos mész. Évi termelés 1000 waggon.

Mészet

FIGYELEM!

Szőlőltányt, szőlővesszót ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökerező oltványok ezre 140 korona, Delaware ezre 100 korona.

CZIM:

Szigyártó Nagy Mihály FELSŐSEGED, Somogy megye.

HELYI KÉPVISELŐT KERES

elsőrendű régi gyermek és életbiztosító intézet. Csekély fáradsággal havonként 200—300 korona jövedelem érhető el. A biztosítási téren nem jártasakat beoktatjuk.

HÖLGYEKNEK IS IGEN MEGFELELŐ FOGLALKOZÁS.

Levélbeli megkeresések az eddigi működés pontos jelölésével "képviselő 1190." jelige alatt BLOCKNER I. hirdető irodájába, BUDAPEST, IV., Sütő-utca 6. küldendő k.

DOHÁNYZÓK !!

Tegyetek próbát a

Roselle
egyedüli édes ízű

cigaretta-papirossal.

Kellő édes ízével eltünteti a dohány maró nikotinját.

4 miniszeri jóváhagyás.

1. A berlini földm. miniszter urtól, 20—06.
2. A kopenhágai belügyminiszter urtól XII. 20—06.
3. A hesseni nagyhercegség-ségnél a belügyminiszter urtól IV. 13—07.
4. A berlini földm. miniszter urtól X. 15—07.

RATIN mint legbiztosabb egér és patkányirtó-

szer van elismerve. Több külföldi polgári és katonai hatóságok elismerése.

1 adag patkánybacillus 3 K., 1 adag egérbacillus 1.80 K. Prospektus kívánatra ingyen. Nagyobb területen az irtást garanciával elvállalja.

„Ratin“ bakterológiai laboratórium, részvénytársaság magyarországi vezérképviselője és egyedűrsága Haan Béla Budapest, VII. ottentiller-utca 26—15

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ

SÖSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet.

Öre az egészségnak, fertőtlenítő, erősítő, és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint a szájszív, haj- és bőrápolószert.

Szükséges minden háztartásban!
Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvéttel vagy a pénz előzetes beküldése után:

KOSMOSlaboratorium GYŐR.

Kapható mindenütt!

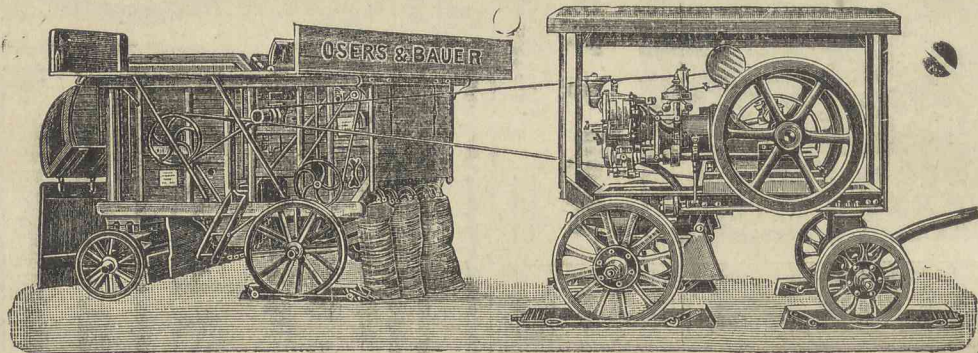
Főraktár Gyulafehérvárról:

lfj. **Baumann Nándor** úrnál.

OSERS és BAUER

kizárólagos motorgyár

BUDAPEST, VI. Podmaniczki-utca 18. WIEN, XX. Dresdnerstrasse 81—83/a.

Benzin-lokomobilok

Benzinmotorok, Szivógázmotorok.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje! Üzemeltetés óra-lóerőnként 2—3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek! **Elsőrendű, szolid gyártmány!** Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket: Schlosz János és társai Szász-vesszős 8 HP. cséplő szerelvény, Papp János. Iháros-Berény 8 HP. cs. sz., Nagy J. Pál, Boglár 6 HP. cs. sz., Takács Imre malomtulajdonos, Pásztó 75 HP. szivógáz telep, Stenger Vilmos malomtulajd. Nagytapolovecz 50 HP. sz. t., Rosmann Samu malomtulajd. Mocs, Kolozsmegye HP 40. sz. t. és még számos nagy uradalomba.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvgyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 kor. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“ gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17.

ÉLJEN!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

KAPHATÓ:

GYULAFEHÉRVÁRT: Frölich Gyula, Vlád Miklos, Nagy Endre gyógyszerárakban.

NAGYENYEDEN: Oberff J. örökösei, U. Kovács József gyógyszerárakban.

AKI

magát és gyermekeit

köhögéstől

rekedtségtől, náthától, nyálkáságtól, gégehurutól, görcs- és számköhögéstől megóvni akarja, vegye az orvosilag kipróbált és ajánlt

KAISER-féle Mell-Karamellát

a három fenyővel.

5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány erről. Csomagja 20 és 40 f., Doboza 80 f.

Kapható: VLÁD VIRGIL gyógyszerárakban Gyulafehérvárt.

MACH-féle szabad.

egészségi nadrágtartók

Urak részére: 50, 75, 100, 140 190 kr.
Gyermekek részére: 35, 42 és 50 krért.
!! Mindenütt kaphatók !!

Egészséges, kényelmes viselet, mivel a nadrágtartók erős, rozsdamentes csatlakozások és minden testmozgáshoz alkalmazkodnak (1. ábra), különösen pedig azért, mert a nadrágtartók kitűnő, nyújtható, színtartó anyagból készülnek.

Nem veszítünk többé gombokat, mert a nadrágtartót sohasem kell legombolni (1. ábra), így tehát a gombok a folytonos ki- és begombolás vagy esavárás által nem szakadnak le és a gyorsöltözködés is lehető.

Különösen ajánlatos minden nadrághoz egy garnitúra rezerva csatlakozót (2. ábra) 10 krajcárt beszerelni és

azokat **nadrág fel-függesztő** (3. ábra) gyanan használni ami által elérhető az, hogy vasalás nélkül is megtartja a nadrág eredeti alakját

hogy **sima, ránc nélküli fazonja legyen.**

Gyáram a legmodernebb van berendezve és roppant számban gyártom a nadrágtartókat, amelyek nemcsak minőség szerint a legjobbak, de 25 százalékkal olcsóbbak is a közönségeseknél.

Cs. kfr. szab. nadrágtartó-gyár

FR. MACH, BRÜNN.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland Cementet** ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégénél.